

[Himmelstrup.]

dag om, at der, samtidig med at ekstraordinære kassereserver i banker og sparekasser frigives, tages beslutning om, at det danske provenu af Marshallbetalingerne afskrives på statens reguleringskonto i nationalbanken. En sådan beslutning skal tiltrædes af de amerikanske myndigheder, men hvis den tages af den danske regering og rigsdag, vil disse myndigheder uden tvivl tiltræde beslutningen som et nødvendigt led i den fortsatte pengesaning i Danmark.“

Dette standpunkt er jo klart og ganske utvetydigt. Jeg er vel opmærksom på, at den højtærede finansminister som bilag til det foreliggende forslag har optaget en skrivelse fra nationalbanken af 3. juni 1949, hvori nationalbanken tiltræder bestemmelsen om, at der skal udskilles et beløb på 100 mill. kr. til oprettelse af en sådan genopbygningsfond, men jeg beklager i og for sig dette. Jeg mener, det havde været rigtig, om man havde holdt fast ved den oprindelige opfattelse af, at det pengebeløb, der her er tale om, skal anvendes i pengesaneringsøjemed. Da for tre fjerdingår siden den højtærede finansminister meddelte offentligheden, at pengesaningen her i Danmark i det hele og store skulle høre op, i hvert tilfælde høre op efter de linier, der hidtil var fulgt, var det — når dette ikke vakte større røre og mere modsigelse — vistnok en forudsætning, at man betragtede det som givet, at i hvert fald Marshallhjælpens gavesektor udelukkende skulle anvendes i pengesaneringsøjemed, og det vil altså sige, at den skulle anvendes til afskrivning på statens reguleringskonto i nationalbanken, på statens gæld til den. Under de forhandlinger, som fandt sted i december måned i fjor i anledning af loven om kassereserver, og i den betænkning, som det om dette lovforslag nedsatte udvalg har afgivet — betænkningen er dateret den 15. december 1948 —, er det anført, at der forud for forhandlingen om bestemmelse om anvendelsen af Marshallpengene skulle finde forhandlinger sted mellem den højtærede handelsminister og den højtærede finansminister på den ene side og rigsdagens finansudvalg på den anden side. Det var det tilsagn, der blev givet. Det hedder i denne betænkning:

„Ministeren for handel, industri og søfart har ligeledes i forståelse med finansministeren overfor udvalget“

— d. v. s. det om pengesaneringsforslaget nedsatte folketingsudvalg —

„afgivet tilsagn om, at der ved udløbet af hvert „Marshallår“ (første gang pr. 30. juni 1949) vil blive optaget forhandling med rigsdagens finansudvalg . . . . . om, og da i hvilket omfang, der skal foretages afskrivning på statens reguleringskonto i Danmarks Nationalbank af de på de særlige „Marshallkonti“ i Danmarks Nationalbank . . . . . indestående beløb.“

Sådan forhandling har ikke fundet sted. Jeg vil gerne spørge den højtærede minister, hvordan det kan være, at man ikke forud for udarbejdelsen af det her foreliggende forslag er gået ind i sådanne forhandlinger. I stedet for gik man jo den vej, at man sendte den højtærede handelsminister til Amerika, vel bl. a., i hvert tilfælde efter foreliggende bladmeddelelser, for at føle sig for med hensyn til, hvordan man i Amerika så på de dispositionsforslag, som den højtærede regering havde med hensyn til anvendelsen af disse penge, og som har fundet udtryk i det foreliggende lovforslag. De bladmeddelelser, der har været fremme, har været højst forskellige. Jeg mener, det havde været rigtigst, om den højtærede finansminister og den højtærede handelsminister havde opfyldt det tilsagn, som er givet i den betænkning, jeg har citeret et stykke af. Jeg mener, at forudsætningerne har været, at Marshallhjælpens kronebeløb, for så vidt angår gavesektoren, først og fremmest skulle anvendes til afskrivning. Naturligvis er det ikke en forudsætning, den højtærede minister har tiltrådt, det kan man se alene af det citat, der er anført, hvor der siges, at man skal forhandle om forholdet for at se, hvad der kan komme ud af det.

Vi er altså fra vor side principielt modstandere af, at statsfinansieringen, og det vil jo sige den begyndende socialisering, dette at åbne mulighed for en art investeringskontrol, udstrækkes yderligere. Vi mener, at på det foreliggende område er der ikke nogen som helst anledning til at gøre dette, just fordi finansieringen af det genopbygningsarbejde, de investeringer, vi alle erkender er nødvendige, hidtil har fundet